

Waarom een pestactieplan?

Als school vinden wij het belangrijk dat een kind of leerling zich goed en veilig voelt op school. Toch blijkt dat er ieder schooljaar toch nog pesterijen voorkomen. Meestal wordt pestgedrag gesteld tijdens minder gestructureerde momenten, o.a. tijdens speeltijden, in de gang, in de eetzaal, in de kleedkamer, tijdens uitstappen en na schooltijd.

Kinderen durven vaak niet de stap zetten om te melden dat ze gepest worden. Hier zijn verschillende redenen voor: ze schamen zich, ze zijn bang, ze vrezen nog meer pesterijen, ze denken misschien dat ze de schuld krijgen of ze kunnen moeilijk inschatten welke handelingen en/of uitspraken accepteerbaar zijn. Daarom is het als school belangrijk dat we de meld-drempel zo laag mogelijk houden. Een duidelijk pestactieplan, waarin omschreven staat hoe er wordt omgegaan wanneer zich een pestprobleem voordoet, is daarom onmisbaar.

Wat is pesten?

Het woord "pesten" wordt door ouders en kinderen vaak erg snel in de mond genomen. Toch willen we hier even duidelijk maken dat pesten en plagen wel degelijk verschillende betekenissen hebben.

Plagen	Pesten
... is onschuldig, ongepland en gaat vaak samen met humor.	... men wil bewust iemand kwetsen en/of kleineren.
... is tijdelijk.	... gebeurt herhaaldelijk, stopt niet meteen.
... speelt zich af tussen gelijken.	... gebeurt met een duidelijk machtsverschil.
... is te verdragen.	... gebeurt met doel om te kwetsen.
... meestal 1 tegen 1.	... een groep zoekt meestal een slachtoffer.
... doet iedereen wel eens.	... gebeurt vaak door dezelfde.
... is vlug vergeten.	... een moeilijk herstel.

En hoe raar het ook mag klinken: "Ruzie maken mag!". Onze taak bestaat er in dat we kinderen leren hoe ze met conflicten moeten omgaan en/of hoe ze conflicten kunnen oplossen. De vaardigheid om zelf conflicten te kunnen oplossen, geeft kinderen meer zelfvertrouwen en maakt hun sterker in de samenleving.

Preventieve aanpak op school

Op school wordt gewerkt aan sociale vaardigheden van in de kleuterklas. Ter ondersteuning hiervan hanteren we de methode "Cas en Lisa" van uitgeverij Averbode. Deze methode biedt ondersteuning en lesmateriaal aan de leerkrachten van de kleuterschool op niveau van hun leeftijdsgroep. De map voorzien voor de kinderen van de derde kleuterklas wordt tevens ook gebruikt in het eerste leerjaar. Vooral de prenten en de geheugensteuntjes blijven zichtbaar ook in de lagere school.

Doorheen de lagere school worden sociale vaardigheden nog verder ontwikkeld. Hier gebeurt dit voornamelijk onder de vorm van samenwerken, groepsopdrachten en –taken, klastaken, kringgesprekken,...

Onze school heeft tevens een aanbod aan spelmateriaal voor tijdens de speeltijden. Hiervoor wordt een beurtrol met de kinderen afgesproken.

Afspraken en leefregels worden binnen de school gevisualiseerd.

Wanneer er dan toch sprake is van pesten....

Wanneer u een vermoeden van pesten heeft, kunt u dit melden aan de leerkracht, de zorgcoördinator of via de meldknop op onze website. Bij meldingen van ouders zelf trachten we een open communicatie tussen de verschillende betrokken partijen te creëren. Bij pesten op school, waarbij ouders nog niet op de hoogte zijn, worden na de eerste gesprekken met de betrokken leerlingen op school ook de ouders van de betrokken leerlingen ingelicht. We verwachten dat ook zij mee de gemaakte afspraken opvolgen. Voor een pestgedrag op school blijft de inbreng van de ouders bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

De school hanteert verschillende methodes afhankelijk van de situatie en de persoonlijke instelling van de leerling(-en). De zorgcoördinator is de aangewezen persoon om daarover in gesprek te gaan.

Methodes:

Pestknop

De pestknop bevindt zich rechts bovenaan op de startpagina van onze website (www.debosstraat.be). Vervolgens vult u het pestformulier in (dit kan ook anoniem indien gewenst) en drukt u op de verzendknop. De zorgcoördinator krijgt hiervan melding en zal de nodige stappen ondernemen.

No blame methode

In de lagere school wordt gebruik gemaakt van de 'No blame'-methode. De gevoelens en niet de feiten staan centraal. Over feiten kan je discussiëren, gevoelens die heb je. Deze methode is er op gericht om de empathie te vergroten.

Pesters hebben het nl. moeilijk om zich in te leven in de gevoelens van anderen. Ze beseffen vaak niet wat de gevolgen zijn van hun gedrag. De groepsaanpak zorgt er voor dat er aandacht wordt besteed aan het begrijpen van de eigen

gevoelens en die van anderen. Empathische reacties van kinderen en jongeren werken op hun beurt stimulerend voor de anderen.

De klemtoon ligt op het probleemoplossend karakter. Wanneer kinderen meer actief betrokken worden, ontstaat een positievere sfeer dan bij bestraffende methodes. Niemand wordt boos, niemand hoeft bang te zijn. Niet het negatieve gedrag, maar wel de zoektocht naar oplossingen staat centraal. Ook de toeschouwers en meelopers krijgen d.m.v. deze methode de kans om op een veilige manier iets te veranderen aan de peetsituatie.

Klasgesprekken en gesprekken met de betrokkenen

Deze methode wordt vooral in de kleuterschool toegepast. Vaak gaat het hier nog niet over bewuste pesterijen, maar zijn het plagerijen onder leeftijdsgenootjes die worden aangepakt.

Ook bij de lagere school worden leerlingen op hun gedrag of verbale uitingen aangesproken. Gesprekken gebeuren meestal onder de betrokken partijen al dan niet in aanwezigheid van de directie, de zorgcoördinator en/of leerkracht afhankelijk van de ernst van de situatie.

Oefenmomenten na incidenten

Leerlingen die betrokken waren bij incidenten krijgen de kans om hun gedrag bij te stellen door geleide oefenmomenten. Hierbij krijgt de leerling in kwestie tips van de leerkracht of zorgcoördinator over hoe hij/zij anders kan reageren in bepaalde situaties. Er volgt nadien ook een evaluatie van het oefenmoment.

Dit heeft tot doel kinderen bewust te maken van verschillende manieren waarop ze op situaties kunnen reageren. Zo leren onze kinderen ook de gevolgen van hun gedrag in te schatten.

Tips voor ouders van de gepeste

- Luister naar de verhalen van je kind.
- Praat met je kind en blijf in gesprek.
- Zoek samen naar geweldloze manieren om te reageren.
- Bespreek het probleem met de klasleerkracht.
- Steun je kind in de gedachte dat er een eind aan het pesten komt.
- Help je kind zijn/haar zelfrespect terug te krijgen.
- Laat het kind opschrijven of tekenen wat het meemaakt.
- Neem ouders van de pester serieus.

Tips voor ouders van de pester

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van je kind.
- Maak je kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.
- Neem ouders van het gepeste kind serieus.

Cyberpesten

Digitaal pesten is ook een vorm van pesten waarmee we binnen de school te maken kunnen hebben. Toch gebeurt cyberpesten meestal buiten de school. Om dit tegen te gaan en/of op te lossen is een goede samenwerking en communicatie tussen de ouders en de school onontbeerlijk.

Het is belangrijk als ouder te weten wat uw kind mediagewijs doet. Tevens is het ook belangrijk dat leerlingen zich bewust zijn van de gevaren van het internet en de effecten van cyberpesten kennen. Hieraan kan binnen de klas gewerkt worden maar ook als ouder kan u uw kind wijzen op de gevaren en gevolgen van het internetgebruik. Meldingen van cyberpesten worden in onze school altijd serieus genomen. De leerkracht probeert dan in samenspraak met zorgcoördinator binnen de school de nodige stappen te ondernemen, dit steeds ook in overleg met de ouders van de betrokkenen.